

นวัตกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียน “ก้อนคำ โมเดล”

โรงเรียนบ้านคำก้อม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๓

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทสรุป

นวัตกรรม “ก้อนคำ โมเดล” นี้ เป็นนวัตกรรมประเภทการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพ ช่วยให้นักเรียนพร้อมเรียน สามารถพัฒนาตนเอง ตามแนวทางหลักสูตรแกนกลางและกระบวนการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ ประกอบไปด้วยกิจกรรมซึ่งมีกระบวนการเป็นลำดับขั้น ดังนี้ ๑) กิจกรรม “**สร้างความตระหนัก**” ให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ให้ความสำคัญรับผิดชอบไปสู่การดูแลพัฒนาการของนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ๒) กิจกรรม “**สร้างระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน**” เพื่อสร้างความมั่นใจว่านักเรียนทุกคนมีครูอย่างน้อยหนึ่งคนที่จะดูแลทุกข์สุขอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ๓) กิจกรรม “**สร้างสัมพันธภาพ**” ระหว่างครูกับผู้ปกครอง เพื่อให้การดูแลที่บ้านกับโรงเรียนเชื่อม ๔) กิจกรรมส่งเสริมการ “**สร้างเครือข่าย**” ของผู้ปกครอง เพื่อช่วยกันเฝ้าระวัง ดูแลช่วยเหลือสนับสนุนบุตรหลาน และ ๕) ประสานกัน กิจกรรม “**ประสานความสัมพันธ์**” ระหว่างโรงเรียนชุมชน และผู้ชำนาญการในสาขาต่างๆ เพื่อรับช่วงในการส่งต่อ ซึ่งนวัตกรรมนี้มีวัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่อช่วยให้โรงเรียนดูนักเรียนร่วมกับผู้ปกครองให้มีประสิทธิภาพ ช่วยให้นักเรียนพร้อมเรียน สามารถพัฒนาตนเองตามแนวทางหลักสูตรแกนกลางและกระบวนการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ และเพื่อพัฒนา “**ก้อนคำโมเดล**” ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐/๘๐

ผลจากการใช้นวัตกรรมพบว่า ครูกับผู้ปกครองมีสัมพันธภาพอันดีต่อกัน ผู้ปกครองกับผู้ปกครองมีเครือข่ายติดต่อสื่อสารกัน โรงเรียนกับชุมชนมีการประสานความร่วมมือที่ดีต่อกัน ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษามีความตระหนักรู้ รับผิดชอบมุ่งเน้นสู่การดูแลพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม และนักเรียนมีความพร้อมสู่การเรียนรู้ที่แท้จริง ประสิทธิภาพของกระบวนการต่อประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของนวัตกรรม (E_1/E_2) เท่ากับ ๘๑.๘๐/๙๒.๒๐ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ความเป็นมาและความสำคัญ

ด้วยสภาวะของโลกปัจจุบันทำให้สถานการณ์ของเด็กได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการกระทำที่ส่งผลให้พฤติกรรม ความคิด และทัศนคติของเด็กเปลี่ยนแปลงไปในทางที่อาจเป็นโทษต่อตัวเด็กเอง และในปัจจุบันมีความซับซ้อนและเกิดปัญหาที่รอกการแก้ไขมากยิ่งขึ้น ดังนั้นแนวทางในการพัฒนาแก้ไขเด็กและเยาวชนในระบบของโรงเรียน ด้วยระบบการดูแลช่วยเหลือ จึงเป็นแนวทางที่จะช่วยให้เด็กได้รับโอกาสพัฒนาตนเองให้พ้นสภาพปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้

โรงเรียนบ้านคำก้อม ได้นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้เพื่อการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหา เพื่อให้ให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีพ และสามารถรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวง ซึ่งทางโรงเรียนมีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้ปกครอง
๒. เพื่อสร้างเครือข่ายระหว่างผู้ปกครองกับผู้ปกครอง
๓. เพื่อประสานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ชุมชน และผู้ชำนาญการในสาขาต่าง
๔. เพื่อสร้างความตระหนักรู้ รับผิดชอบในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา
๕. เพื่อสร้างระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
๖. เพื่อพัฒนานวัตกรรม “ก้อนคำ โมเดล” ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐/๘๐

กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

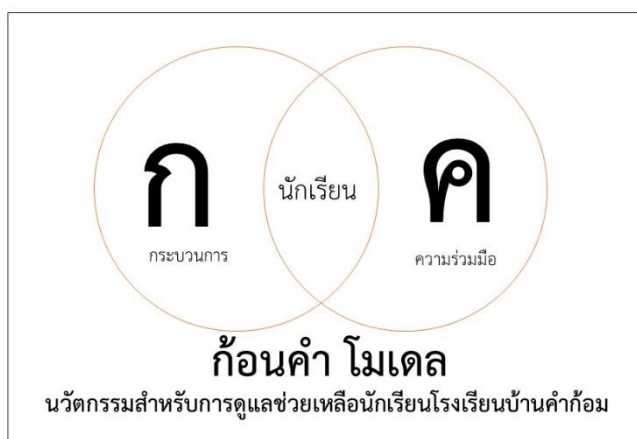
๑) สภาพปัญหาก่อนการพัฒนา

ด้วยสภาวะของโลกปัจจุบันทำให้สถานการณ์ของเด็กได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการกระทำที่ส่งผลให้พฤติกรรม ความคิด และทัศนคติของเด็กเปลี่ยนแปลงไปในทางที่อาจเป็นโทษต่อตัวเด็กเอง และในปัจจุบันมีความซับซ้อนและเกิดปัญหาที่รอการแก้ไขมากยิ่งขึ้น ดังนั้นแนวทางในการพัฒนาแก้ไขเด็กและเยาวชนในระบบของโรงเรียน ด้วยระบบการดูแลช่วยเหลือ จึงเป็นแนวทางที่จะช่วยให้เด็กได้รับโอกาสพัฒนาตนเองให้พ้นสภาพปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้

โรงเรียนบ้านคำก้อม ได้นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้เพื่อการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไข ปัญหา เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีพ และสามารถรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวง ซึ่งทางโรงเรียนมีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๒) ขั้นตอนการดำเนินงานพัฒนา

ก่อนคำ โมเดล เกิดขึ้นจากเกิดขึ้นจากการตระหนักถึงปัญหาหลัก คือ การเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

“ก่อนคำ เป็นภาษาอีสานโบราณที่ผู้ใหญ่ใช้เรียกลูกหลานของตัวเอง”

ตัวย่อ ก.ค. มาจากการสลับตัวย่อชื่อโรงเรียนบ้านคำก้อม (ค.ก.) บ่งบอกความเป็นคำก้อม

“ก” หมายถึง กระบวนการ ประกอบด้วย

- การสร้างความตระหนัก รู้ รับผิดชอบในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- การวางระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

“ค” หมายถึง ความร่วมมือ ประกอบด้วย

- ความร่วมมือระหว่างครูกับผู้ปกครอง
- ความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับผู้ปกครอง
- ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แลผู้ชำนาญการในสาขาต่างๆ

๒.๑ การสร้างความตระหนักรู้รับผิดชอบ

การสร้างความตระหนักรู้ รับผิดชอบในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างมาก หากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ให้ความสำคัญ งานระบบดูแลก็จะไม่ประสบความสำเร็จ โรงเรียนบ้านคำก้อมสร้างความตระหนักรู้รับผิดชอบผ่านกิจกรรม การประชุม PLC เพื่อให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา เข้าใจถึงบทบาทความรับผิดชอบของตัวเอง และให้ทราบถึงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การประชุม PLC เพื่อสร้างความตระหนักรู้รับผิดชอบในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๒.๒ การวางระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โรงเรียนบ้านคำก้อม มีกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

รูปภาพที่ ๓ แผนผังขั้นตอนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านคำก้อม

โรงเรียนบ้านคำก้อม มีวิธีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๒.๑) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

โรงเรียนบ้านคำก้อมได้จัดทำฐานข้อมูลนักเรียนทุกคน โดยการบันทึกข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) และเอกสารต่าง ๆ ที่ได้จากการทำกิจกรรมประจำวันของนักเรียนเพื่อนำมาคัดกรองและแบ่งนักเรียนออกตามประเภท

๒.๑.๑) การจัดทำระเบียบสนธิสัญญาระหว่างนักเรียนกรอกข้อมูลรายบุคคลและนำส่งระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๒.๑.๒) การประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) ให้นักเรียนกรอกข้อมูลประเมินตนเอง หลังจากนั้นครูกรอกข้อมูลประเมินนักเรียน ผู้ปกครองกรอกข้อมูลเพื่อประเมินนักเรียน หลังจากนั้นประมวลผลด้วยโปรแกรม SDQ เพื่อนำผลประเมินใช้ในการคัดกรองนักเรียน ซึ่งทางโรงเรียนบ้านคำก้อมได้ดำเนินการดังกล่าว ดังนี้

โรงเรียนบ้านคำก้อมได้ดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านสุขภาพจิตโดยงานแนะแนวการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ เป็นผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการวางแผนการคัดกรองผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบประเมินจุดแข็ง จุดอ่อนของกรมสุขภาพจิต (SDQ : Strengths and Difficulties Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการคัดกรองผู้เรียนเบื้องต้น

แบบประเมินชุดนี้จะมีผลการประเมินจาก ๓ ส่วน ได้แก่ นักเรียนประเมินตนเอง, ครูประเมินนักเรียน และผู้ปกครองประเมินนักเรียน

๒.๑.๒.๑) ขั้นตอนในการประเมิน

๑) ครูแนะแนวประชุมชี้แจงครูประจำชั้นเรื่องการประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน ของกรมสุขภาพจิต

๒) ครูประจำชั้นสังเกตและทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ในระยะเวลาอย่างน้อย ๒ เดือน เพื่อจะได้รู้จักนักเรียนให้ดีขึ้น และประเมินนักเรียนในห้องเรียนของตนเอง

๓) ครูแนะแนวแจกแบบประเมินจุดแข็งจุดอ่อนให้นักเรียนประเมินตนเองในช่วงกิจกรรมแนะแนว

๔) ครูประจำชั้นนำส่งผลการประเมินที่งานแนะแนว

๕) งานแนะแนวนำข้อมูลที่ได้รับการประเมินจาก ๓ ส่วนกรอกลงในโปรแกรมประมวลผล

๖) นำผลที่ได้มาจัดกลุ่มนักเรียนดังนี้

๖.๑) นักเรียนที่มีผลการประเมินอยู่ในกลุ่มปกติ

๖.๒) นักเรียนที่มีผลการประเมินอยู่ในกลุ่มเสี่ยง

๖.๓) นักเรียนที่มีผลการประเมินอยู่ในกลุ่มมีปัญหา

๗) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะแจ้งผลการประเมินจุดแข็งจุดอ่อนต่อครูประจำชั้นเพื่อให้รับทราบข้อมูลและร่วมให้ความช่วยเหลือนักเรียน

๘) นักเรียนกลุ่มดังกล่าว งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะแบ่งการจัดกิจกรรมเป็น ๒ ลักษณะ

๘.๑) **กลุ่มปกติ** โรงเรียนได้จัดทำโครงการและกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนได้แก่ โครงการส่งเสริมการพัฒนาการอ่านออก เขียนได้ สื่อสาร ๓ ภาษา, โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศ, กิจกรรม

แนะแนว, กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี, กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้, กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน, กิจกรรมสภานักเรียน

๘.๒) กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา โรงเรียนได้จัดทำโครงการและกิจกรรมเพื่อการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, กิจกรรมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม, กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและอนามัย, ชุมนุม

๙) นักเรียนกลุ่มดังกล่าวจะเข้ากระบวนการให้ความช่วยเหลือโดยผ่านโครงการและกิจกรรมของกลุ่มงานต่าง ๆ และได้รับการดูแลด้านพฤติกรรมอย่างใกล้ชิดจากครูประจำชั้น คอยติดตามและสังเกตการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม

๑๐.)หลังจากนักเรียนได้รับความช่วยเหลือจากงานระบบการดูแลช่วยเหลือต่างๆ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว งานแนะแนวจะดำเนินการประเมินจุดอ่อนนักเรียนกลุ่มนี้ซ้ำอีกครั้ง

จากการดำเนินงานในปีการศึกษา ๒๕๖๒ หลังจากที่นักเรียนกลุ่มห่วงใย และกลุ่มใส่ใจ ได้รับการช่วยเหลือตามขั้นตอนต่าง ๆ แล้ว พบว่านักเรียนกลุ่มดังกล่าว มีผลการประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน อยู่ในระดับปกติทุกคน

รูปภาพที่ ๔ จัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลโดยแบบประเมิน SDQ

รูปภาพที่ ๕ ครูประจำชั้นเยี่ยมบ้านนักเรียน

๒.๑.๓) การเยี่ยมบ้าน ดำเนินการโดยให้ครูที่ปรึกษาในทุกระดับชั้นออกเยี่ยมบ้านนักเรียนปีละ ๑ ครั้ง หรือมากกว่าแล้วแต่กรณี โดยออกเยี่ยมบ้าน ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ในทุกระดับชั้นเรียน เนื่องจากนักเรียนในเขตบริการมีเพียง ๔ หมู่บ้าน ทำให้พื้นที่ในการเยี่ยมบ้านไม่ห่างไกลจึงสามารถเยี่ยมบ้านนักเรียนได้ทุกคน การออกเยี่ยมบ้านในแต่ละครั้งจะมีการบันทึกข้อมูลเสมอ โดยครูที่ปรึกษาและครูระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจัดทำเอกสารการสัมภาษณ์ผู้ปกครองในเรื่องต่าง ๆ ทั้งในครอบครัวและชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินงานระบบดูแลและช่วยเหลือนักเรียน รวมทั้งพบปะกับผู้ปกครองและร่วมหารือถึงปัญหาต่าง ๆ โดยการเยี่ยมบ้านนักเรียนนั้นทางโรงเรียนได้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้น สามารถจำแนกเป็นประเภทปัญหาและแนวทางแก้ไขได้ดังนี้

๑) **ปัญหาด้านการเรียน** แก้ไขปัญหาโดยการพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมซ่อมเสริมและกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน

๒) **ปัญหาด้านสุขภาพ** แก้ไขปัญหาโดยการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง ดูแลให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นในโรงเรียนโดยครูอนามัยโรงเรียน หากเกินกำลังความสามารถในการดูแลจะส่งต่อโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคำก้อม ซึ่งอยู่ติดกับโรงเรียนทำให้ได้รับบริการอย่างรวดเร็วและทันเวลา และดูแลด้านโภชนาการให้นักเรียนได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ครบ ๕ หมู่ ทุกวัน

๓) **ด้านเศรษฐกิจ** แก้ไขปัญหาโดยการจัดหาทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความประพฤติดีแต่ฐานะยากจนเป็นพิเศษ ได้แก่ ทุนการศึกษาเพื่อการพัฒนา EDF ทุนการศึกษากองทุนเข้มขาว ทุนปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจน และทุนปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจนพิเศษ ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน เช่น ปลูกผักสวนครัวปลอดสารนำส่งขายตามตลาดนัดทุกเย็นวันอาทิตย์ในหมู่บ้าน ซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากผู้คนในชุมชนในการอุดหนุนช่วยเหลือลูกหลาน เป็นต้น

๔) **ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย** แก้ไขปัญหาโดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมอาคารสถานที่ภายในโรงเรียนให้มีสภาพน่าอยู่น่าเรียนและปลอดภัย พร้อมทั้งได้ให้นักเรียนมีประกันอุบัติเหตุรายปีทุกคน เมื่อมีการจัดกิจกรรมที่ต้องเดินทางไกล ๆ เช่นการเดินทางไปทัศนศึกษา การนำนักเรียนเข้าร่วมแข่งขันกิจกรรมวิชาการต่าง ๆ หรือการเดินทางไกลเข้าค่ายพักแรมลูกเสือนักเรียนก็จะได้รับความคุ้มครองในทุกกรณี นอกจากนี้แล้วถ้ามีการจัดกิจกรรมตอนกลางคืนที่โรงเรียนเช่นการกิจกรรมรอบกองไฟ ก็จะมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในชุมชนเข้ามาช่วยสอดส่องดูแลเสมอภาพรวมใน ๒ ปีการศึกษาที่ผ่านมาไม่มีนักเรียนได้รับอุบัติเหตุร้ายแรง

๕) **ด้านพฤติกรรมการใช้สารเสพติด** แก้ไขปัญหาโดยการมีการสุ่มตรวจสารเสพติดในกลุ่มผู้ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการใช้สารเสพติด อบรมให้ความรู้ และสร้างความตระหนักถึงโทษและภัยของสารเสพติดที่ส่งผลกระทบต่อร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา ส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา ดนตรี และศิลปะการแสดง เพื่อลดพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้สารเสพติด

๒.๑.๔) บันทึกข้อมูลสุขภาพ โรงเรียนบ้านคำก้อมได้เชิญเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลสิรินธร อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี และเจ้าหน้าที่จากสาธารณสุขอำเภอสิรินธร เจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลคำก้อม มาตรวจสุขภาพ ทันตกรรม ส่วนสูง น้ำหนัก ประจำทุกภาคเรียน และบันทึกข้อมูลลงในสมุดตรวจสุขภาพของนักเรียนและระบบข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Data management Center) ทั้งนี้ทางโรงเรียนยังได้จัดสถานที่สำหรับการปฐมพยาบาลแก่นักเรียน (ห้องพยาบาลโรงเรียน) โดยมีครูอนามัยช่วยดูแลประสานงานช่วยเหลือในกรณีต่าง ๆ เสมอ

๒.๑.๕) การสังเกตพฤติกรรมอื่น ๆ มีนักเรียนแกนนำในแต่ละชั้นเรียนสังเกตพฤติกรรมของเพื่อนนอกเวลาเรียน รวมถึงครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน และงานกิจการนักเรียน บันทึกข้อมูลการมาโรงเรียนของนักเรียน เมื่อ

นักเรียนไม่มาเรียน ทางฝ่ายกิจการนักเรียนจะแจ้งให้ครูที่ปรึกษา เพื่อที่จะได้ติดตามนักเรียนต่อไป รวมทั้งครูประจำวิชา จะสำรวจข้อมูลในการมาเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมในชั้นเรียนด้วย

๒.๒) การคัดกรองนักเรียน

โดยอาศัยข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเบื้องต้นจากข้อ ๒.๑) แบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้ ๑) กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนแล้วอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ ๒) กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้ความช่วยเหลือ ป้องกันหรือแก้ไขปัญหามาตรังกรณี (ด้านการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสารสนเทศ ด้านการคุ้มครอง การติดเกมและด้านการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร) แล้วรายงานข้อมูลต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๒.๓) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดำเนินการเอาใจใส่อย่างเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติจะได้รับการส่งเสริมพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นตามลำดับในทุก ๆ ด้าน ตัวอย่างเช่นด้านความเป็นเลิศทางวิชาการ รางวัลสูงสุดแห่งความภาคภูมิใจของเราคือ รางวัล ชนะเลิศ การแข่งขันการพูดภาษาจีนเพื่ออาชีพ ระดับชั้น ม.๑ – ม.๓ ระดับชาติ ในการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมและมหกรรมทางวิชาการของนักเรียน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑ และสำหรับกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหานั้นจะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกันและการแก้ไขปัญหา โดยไม่ปล่อยให้ปละละเลยจนกลายเป็นปัญหาของสังคม และการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีแก่นักเรียน ทั้งนี้ทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมเยี่ยมบ้าน ๑๐๐% และจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน จัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กีฬา ดนตรี นาฏศิลป์ และกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ เพื่อช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้น

กิจกรรมแข่งขันทักษะทางวิชาการ

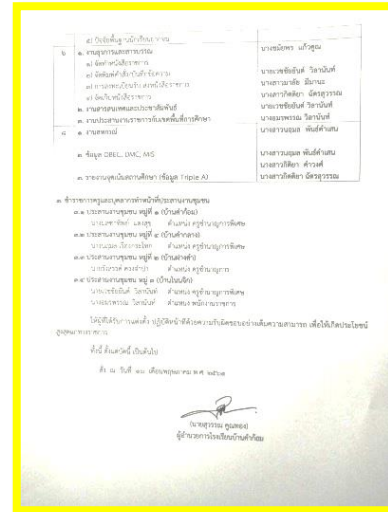
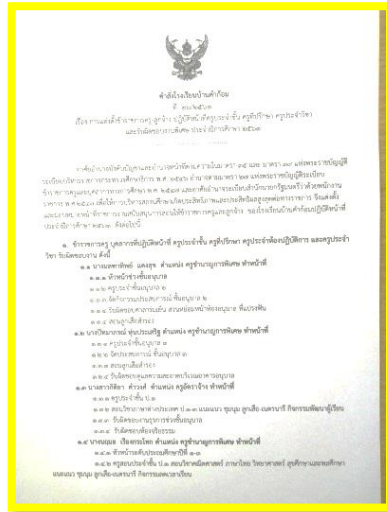
กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

๒.๔) การป้องกันและแก้ปัญหาหนักเรียน

๒.๔.๑) โรงเรียนบ้านคำก้อม ได้มีคำสั่งแต่งตั้งครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว เพื่อให้หนักเรียนมีที่ปรึกษา มีครูแนะแนวคอยชี้แนะทางที่ดีให้ และเพื่อนนักเรียนเป็นที่ปรึกษา

คำสั่งแต่งตั้งครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน

๒.๔.๒) โรงเรียนบ้านคำก้อม ได้จัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา กิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การออกเยี่ยมบ้านนักเรียน การจัดงานรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมทักษะชีวิต กิจกรรมด้านดนตรี – กีฬา กิจกรรมจิตอาสา/บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมวันภาษาไทย สัปดาห์ห้องสมุด กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมสอนซ่อมเสริม กิจกรรมกีฬาภายในโรงเรียน กิจกรรมเปิดบ้านเรียนรู้ เป็นต้น

๒.๔.๓) โรงเรียนบ้านคำก้อม ได้มีการประสานงานกับชุมชนจัดโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรมทางพุทธศาสนา กิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธ และร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการตรวจปัสสาวะนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสาธารณะและมีระเบียบวินัย

๒.๔.๔) โรงเรียนบ้านคำก้อม มีการกิจกรรมยามเช้าทุกวัน(กายบริหารและสวดมนต์ยามเช้า) กิจกรรมวันศุกร์สุดสัปดาห์ (สวดมนต์ตอนเย็นและอบรมวินัย) เพื่อเสริมสร้างวินัย คุณธรรมและจริยธรรม

๒.๕) การส่งต่อ

โรงเรียนบ้านคำก้อม ให้ความช่วยเหลือและดูแลนักเรียนที่มีปัญหาความเสี่ยในด้านต่าง ๆ โดยการส่งต่อทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน สำหรับภายนอกส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่สามารถช่วยเหลือได้

๒.๕.๑) โรงเรียนบ้านคำก้อม ได้มีคำสั่งแต่งตั้งครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว เพื่อให้หนักเรียนมีที่ปรึกษา มีครูแนะแนวคอยชี้แนะแนวทางที่ดีให้ และเพื่อนนักเรียนเป็นที่ปรึกษาเบื้องต้น จากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนโรงเรียนบ้านคำก้อมที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมลดลง และส่งเสริมให้นักเรียนกลุ่มปกติมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์มากยิ่งขึ้น

๒.๕.๒) โรงเรียนบ้านคำก้อม ได้ใช้นวัตกรรมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยจัดทำโปรแกรมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เพื่อดำเนินงานสอดคล้องทั้ง ๕ ขั้นตอนอย่างเป็นระบบครบวงจร ซึ่งครู นักเรียนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถติดตาม ตรวจสอบ ได้อย่างรวดเร็ว สร้าง

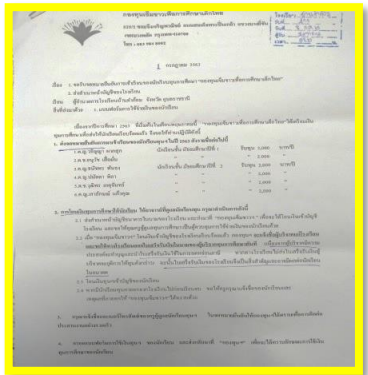
ความตระหนักให้กับทุกฝ่าย ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงลดลง ทั้งนี้ทางโรงเรียนยังได้บูรณาการกิจกรรมทักษะชีวิต กิจกรรมด้านวิชาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อเสริมทักษะและพฤติกรรมเชิงบวกให้แก่ผู้เรียน

ปัจจุบันมีนักเรียนที่ได้รับความช่วยเหลือและเห็นผลอย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น ในทุกปีการศึกษา นักเรียนโรงเรียนบ้านคำก้อมได้รับการพิจารณาให้รับการศึกษาศึกษาของหลาย ๆ หน่วยงาน เช่น ทุนการศึกษาของมูลนิธิ EDF ทุนการศึกษาของมูลนิธิเข้มขขาว ทุนการศึกษานักเรียนยากจน และทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนยากจนพิเศษ เป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีขวัญกำลังใจและพัฒนาตนเอง เป็นต้นแบบที่ดีให้กับรุ่นน้องต่อไป

ร.ร.	ร.ด.	ร.น.	ร.อ.	ร.ก.	ร.ค.	ร.ด.	ร.น.	ร.อ.	ร.ก.	ร.ค.	ร.ด.	ร.น.	ร.อ.	ร.ก.	ร.ค.
1	181.7136	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก
2	181.7137	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก
3	181.7138	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก
4	181.7139	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก
5	181.7140	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก
6	181.7141	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก
7	181.7142	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก
8	181.7143	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก
9	181.7144	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก
10	181.7145	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก
11	181.7146	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก
12	181.7147	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก
13	181.7148	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก
14	181.7149	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก
15	181.7150	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก	นางสาว นก

รายชื่อนักเรียนที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือก ให้ได้รับทุนการศึกษาของมูลนิธิกองทุนการศึกษาเพื่อการพัฒนา EDF (The Education for Development Foundation) ซึ่งได้รับทุนอย่างต่อเนื่องในทุกปี

รายชื่อนักเรียนที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้ได้รับทุนการศึกษาของกองทุนเข้มขขาวเพื่อการศึกษาเด็กไทย) ซึ่งได้รับทุนอย่างต่อเนื่องในทุกปี

การมอบทุนปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจนให้กับนักเรียนในทุกปีการศึกษา โดยนักเรียนจะได้รับทุนภาคเรียนละ ๑ ครั้งอย่างต่อเนื่อง

การมอบทุนปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจนพิเศษ
ให้กับนักเรียนในทุกปีการศึกษา โดยนักเรียนจะ
ได้รับทุนภาคเรียนละ ๑ ครั้ง อย่างต่อเนื่อง

๒.๓ ความร่วมมือระหว่างครูกับผู้ปกครอง

การส่งเสริมการสื่อสารระหว่างครูกับผู้ปกครองให้เกิดขึ้นในโรงเรียนนั้น นับเป็นแนวทางที่ดีในการสร้างโอกาสให้ครูและผู้ปกครองได้พูดคุยปรึกษาหารือกันเกี่ยวกับตัวนักเรียน รวมถึงช่วยให้ผู้ปกครองได้ทราบถึงข่าวสารต่าง ๆ ทางโรงเรียน ซึ่งมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอีกด้วย ซึ่งการส่งเสริมนี้ โรงเรียนสามารถดำเนินการได้โดยการรายงานกิจกรรม หรือแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ของทางโรงเรียน รวมถึง รายงานความคืบหน้าของนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบ และให้ผู้ปกครองสามารถสื่อสารกลับมาหาครูประจำชั้นได้ ซึ่งกิจกรรมลักษณะนี้ ประกอบด้วย

- ใช้โซเชียลเน็ตเวิร์ก เป็นช่องทางสื่อสารและประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างครูกับผู้ปกครอง ซึ่งจะช่วยให้ทั้งสองฝ่ายทราบถึงข้อมูลข่าวสารและความคืบหน้าต่าง ๆ ได้รวดเร็ว และสามารถสื่อสารกันได้ง่ายดายมากขึ้น

- จัดการประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้มีโอกาส เห็นบรรยากาศการเรียนรู้อันดีของนักเรียนโรงเรียน และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้สื่อสารกับครูประจำชั้น เพื่อสอบถามถึงข้อสงสัยต่าง ๆ ซึ่งสามารถดำเนินการโดยกำหนดวันประชุมผู้ปกครองในวันหยุด หรืออาจจะเป็นการใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียนก็ได้

- จัดกิจกรรม meeting classrom เพื่อให้ผู้ปกครองได้สัมผัสและทราบถึงทิศทางการเรียนรู้ของโรงเรียน รวมไปถึงได้เห็นความสามารถของนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งนับว่าเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งนักเรียนเข้าเรียน

- สมุดรายงานความคืบหน้า คือเครื่องมือชั้นดีในการติดต่อสื่อสารระหว่างครูกับผู้ปกครอง เป็นหลักฐานสำคัญที่ครูสามารถระบุพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เด่นชัดของนักเรียนลงไปก่อนที่จะส่งให้ผู้ปกครองรับทราบ และอาจให้ผู้ปกครองตอบความเห็นหรือเขียนลักษณะพฤติกรรมของนักเรียนที่พบเจอที่บ้านกลับมาเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนต่อไป

กิจกรรม Meeting classrom

๒.๔ ความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับผู้ปกครอง

“เครือข่าย” (network) หมายความว่า การเข้ามามีบทบาทในฐานะการสร้างความร่วมมือเป็นแนวร่วม และ/หรือการมีส่วนร่วม ซึ่งในช่วงของการปฏิรูปการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 9 (6) ได้ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคม ซึ่งคำว่า “เครือข่าย” ได้ถูกมาใช้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อที่จะให้เกิดกลไกความร่วมมือในการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนร่วมกันระหว่างผู้ปกครองกับผู้ปกครอง

๒.๔.๑ วัตถุประสงค์ของการสร้างเครือข่ายผู้ปกครอง

- (๑) เพื่อการดำเนินงานสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน
- (๒) เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมผู้เรียน
- (๓) เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ และแนวคิดระหว่างผู้ปกครอง ครู และนักเรียนในโรงเรียน
- (๔) เพื่อให้มีการติดต่อสื่อสารกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๒.๔.๒ คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ประกอบด้วย

- (๑) คณะกรรมการระดับห้องเรียน มีจำนวนตามความเหมาะสม
- (๒) คณะกรรมการระดับโรงเรียน มีจำนวนตามความเหมาะสม โดยคัดเลือกจาก คณะกรรมการระดับห้องเรียน

๒.๔.๓ บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง

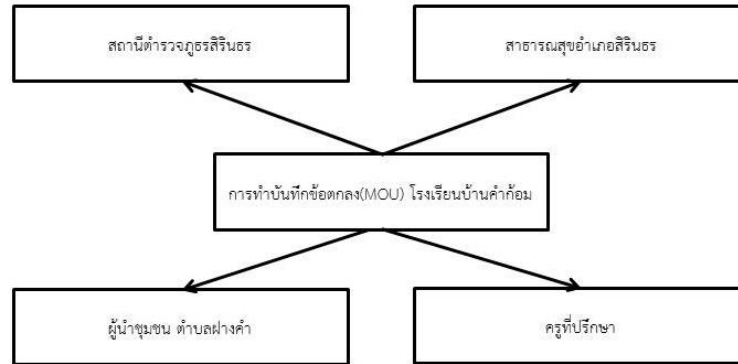
- (๑) ร่วมสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน โดยผ่านความเห็นชอบจากผู้บริหารสถานศึกษา
- (๒) ร่วมสร้างสายใยเชื่อมสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและผู้ปกครอง
- (๓) สนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษา
- (๔) ให้ข้อคิดเห็น และเสนอแนะต่อสถานศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนและสถานศึกษา

การประชุมผู้ปกครอง

๒.๕ ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และผู้ชำนาญการในสาขาต่างๆ

โรงเรียนบ้านคำก้อม เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๓ สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับภาคี เครือข่ายทุกภาคส่วน โดยมีการบันทึกข้อตกลง (MOU) กับหน่วยงานต่าง ๆ ตามกรอบความร่วมมือ ดังนี้

นอกจากนี้การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านคำก้อมยังมีภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและบุคคลภายนอก เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ผู้ปกครององค์กรต่าง ๆ และเชิญเป็นกรรมการ เชิญประชุมปรึกษา ขอความร่วมมือ ขอความคิดเห็น เพื่อให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ขอความร่วมมือ อำนวยความสะดวกในการประสานงาน ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เป็นแหล่งเรียนรู้ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ให้ข้อมูลข่าวสารและร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนบ้านคำก้อม มีประธานและคณะดำเนินงาน เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และเพื่อพัฒนาโรงเรียนและนักเรียนที่มีปัญหาทุกด้าน โดยกิจกรรมต่าง ๆ ได้ร่วมกันกำหนด และให้ท้องถิ่นเข้ามาให้ความรู้ สอนลูกหลาน โดยใช้ทรัพยากรท้องถิ่นที่มี เน้นธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ใช้ภูมิปัญญาในการพัฒนาร่วมกันในทุกด้าน โดยมีกิจกรรม ดังนี้

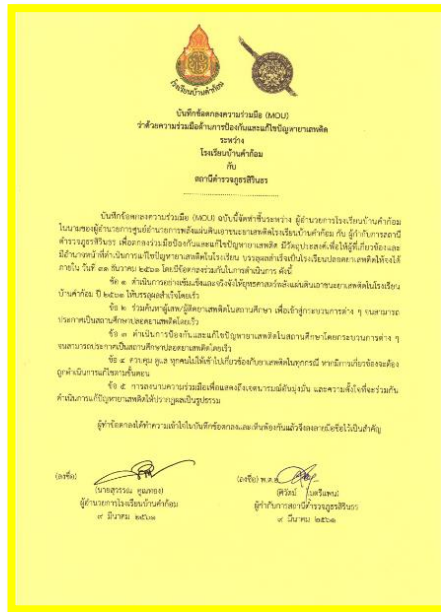
๓.๑) จัดประชุมภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ผู้ปกครอง ฯลฯ

๓.๒) การร่วมมือกับภาคีเครือข่ายจัดกิจกรรมครูตำรวจมาสอนเกี่ยวกับยาเสพติดและการป้องกันภัยใต้ชื่อ “ครู DARE เต็กดี” เข้าร่วมอบรมโครงการ “๓ ล้าน ๓ ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชันย์” ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลผางคำ

ครูตำรวจมาสอนเกี่ยวกับยาเสพติดและการป้องกันภัยใต้ชื่อ “ครู DARE เต็กดี”

๓.๓) จัดทำการบินทักข้อตกลง (MOU) ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานภายนอกและหน่วยงานภายใน เรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อให้โรงเรียนเป็นสถานศึกษาที่ปลอดภัย ปลอดภัยยาเสพติด และอบายมุข

บันทึกข้อตกลง (MOU) ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานภายนอก

ผลงานที่เกิดขึ้นจากการใช้นวัตกรรม

จากการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านค้ำก้อมอย่างต่อเนื่อง ๓ ปี (ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒) โดยอาศัย “ก้อนคำ โมเดล” ทำให้ประสบความสำเร็จในทุกด้าน ทั้งด้านผู้เรียน ด้านบุคลากร และด้านสถานศึกษา ดังนี้

๕.๑) ด้านผู้เรียน ผู้เรียนได้รับการดูแล ช่วยเหลือ ส่งเสริม ป้องกันและแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ปลอดภัยจากสารเสพติด ซึ่งทางโรงเรียนได้นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาและส่งเสริมนักเรียนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ส่งผลให้นักเรียนจบการศึกษา ๑๐๐% ไม่มีนักเรียนออกกลางคัน นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพมีความสุขตามความสามารถและความแตกต่างของแต่ละบุคคลและนักเรียนได้รับรางวัลที่เป็นความภาคภูมิใจยิ่ง มากมาย เช่น

- เด็กหญิงกันสุดา ผางคำ และ เด็กหญิงมลธิชา วงษาชัย ได้รับรางวัล ชนะเลิศ การแข่งขันพูดเพื่ออาชีพ ภาษาจีน ระดับชั้น ม.๑ - ม.๓ ระดับชาติ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑
- เด็กชายวุฒิพร เกตุจันทร์ และ เด็กหญิงกันสุดา ผางคำ ได้รับรางวัล รองชนะเลิศอันดับที่ ๒ การแข่งขันพูดภาษาจีน ระดับชั้น ม.๑ - ม.๓ ระดับชาติ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒
- เด็กหญิงเข็มจิรา ทหารกลางและ เด็กหญิงนิรัขพร ทองสวัสดิ์ ได้รับรางวัล ระดับเหรียญทอง การแข่งขันระบำมาตรฐาน ระดับชั้น ป.๔ - ป.๖ ระดับชาติ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒
- เด็กชายณัฐวุฒิ ตีบจันทร์ และ เด็กหญิงวรัญญา ผาสุก ได้รับรางวัล ระดับเหรียญทอง การแข่งขันระบำมาตรฐาน ระดับชั้น ป.๔ - ป.๖ ระดับชาติ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒

- เด็กหญิงเนตรดาว สาปัดสี และ เด็กหญิงอรรัญญา แนนเคน ได้รับรางวัล ระดับเหรียญทอง การแข่งขันระบำมาตรฐาน ระดับชั้น ม.๑ – ม.๓ ระดับชาติ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒
- นักเรียนชายระดับประถมศึกษา ได้รับรางวัล ชนะเลิศ การแข่งขันกีฬาฟุตบอลชาย ระดับกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ ๑๖ (คันไร่ – ผางคำ) ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒
- นักเรียนหญิงระดับประถมศึกษา ได้รับรางวัล ชนะเลิศ การแข่งขันกีฬาฟุตบอลหญิง ระดับกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ ๑๖ (คันไร่ – ผางคำ) ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒
- นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะอาชีพด้านการเกษตร สามารถสร้างผลผลิตออกขายตามตลาดในหมู่บ้าน และได้รับการสนับสนุนอย่างดีจากชุมชน ทำให้นักเรียนสามารถดูแลช่วยเหลือตนเองได้ตามวัย

๕.๒) ด้านบุคลากร บุคลากรโรงเรียนบ้านคำก้อมทุกคน รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความเข้าใจหลักการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพจนประสบความสำเร็จ ได้รับโล่รางวัลต่าง ๆ ดังนี้

- นางสาวนิอร พันธุ์อ่อน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคำก้อม ได้รับรางวัล รองชนะเลิศ อันดับที่ ๒ ระดับเหรียญทอง ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยมโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านวิชาการ โครงการประกวดหน่วยงานและผู้มีผลงานดีเด่นประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ เพื่อรับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ.(OBEC AWARDS) ครั้งที่ ๙ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒ ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- นางสาวนิอร พันธุ์อ่อน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคำก้อม ได้รับรางวัลผู้บริหารสถานศึกษา ดีเด่น เนื่องในวันครูประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓
- นางสุกัญญา คำสอน โรงเรียนบ้านคำก้อม ได้รับรางวัล ชนะเลิศ ระดับเหรียญทอง ครูผู้สอนยอดเยี่ยม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านวิชาการ โครงการประกวดหน่วยงานและผู้มีผลงานดีเด่นประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ เพื่อรับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ.(OBEC AWARDS) ครั้งที่ ๙ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒ ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- นางสุกัญญา คำสอน โรงเรียนบ้านคำก้อม ได้รับรางวัล รองชนะเลิศระดับเหรียญทอง รางวัลทรงคุณค่า สพฐ.(OBEC AWARDS) ครูผู้สอนยอดเยี่ยม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครั้งที่ ๘ ประจำปี การศึกษา ๒๕๖๑ ระดับชาติ
- นางสุกัญญา คำสอน โรงเรียนบ้านคำก้อม ได้รับ รางวัลระดับประเทศ ตามโครงการ “ครูดีในดวงใจ” ครั้งที่ ๑๗ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๓ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- นางสุกัญญา คำสอน โรงเรียนบ้านคำก้อม ได้รับ รางวัลครูผู้สอนนักเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศ ระดับเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันพูดเพื่ออาชีพภาษาจีน ระดับชั้น ม.๑ – ม.๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ระดับชาติ
- พันจ่าเอกสมยศ คำสอน โรงเรียนบ้านคำก้อม ได้รับ รางวัลครูผู้สอนนักเรียนได้รับรางวัล รองชนะเลิศอันดับที่ ๒ เหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันพูดภาษาจีน ระดับชั้น ม.๑ – ม.๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ระดับชาติ

- นายกวิศรา มั่งคั่ง โรงเรียนบ้านคำก้อม ได้รับ รางวัลครูผู้สอนนักเรียนได้รับ รางวัลเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันระบำมาตรฐานระดับชั้น ม.๑ – ม.๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ระดับชาติ
  - นายเวชชัยยันต์ วิลานันท์ โรงเรียนบ้านคำก้อม ได้รับรางวัลครูที่มีผลงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษา ประเภทผลงานดีเด่น ระดับทอง ปีการศึกษา ๒๕๖๑
- ๕.๓) ด้านสถานศึกษา** มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ ผู้บริหาร โรงเรียน ครู ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหา เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนา เต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะชีวิตที่ดีในการดำรงชีวิต อย่างมีความสุขและปลอดภัย ซึ่งส่งผลให้สถานศึกษาได้รับรางวัล ดังนี้
- โรงเรียนบ้านคำก้อม ได้รับเกียรติบัตรเชิดชู รางวัลเสมา ป.ป.ส. ประเภทผลงานดีเด่น ระดับทอง โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสพติดและอบายมุข ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑
  - โรงเรียนบ้านคำก้อม ได้รับโล่ และเกียรติบัตรเชิดชู รางวัล”สถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี”ดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๙ (รับรางวัล พ.ศ.๒๕๖๐)
  - โรงเรียนบ้านคำก้อม ได้รับเกียรติบัตรเชิดชู รางวัลเสมา ป.ป.ส. ประเภทผลงานดีเด่น ระดับเงิน โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสพติดและอบายมุข ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๙ (รับรางวัล พ.ศ.๒๕๖๐)
  - โรงเรียนบ้านคำก้อม ได้รับคัดเลือกรางวัล “Best Practice”ในระดับเขตพื้นที่ การศึกษา และจัดนิทรรศการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การบริหารจัดการขยะ (OBEC ZERO WASTE SCHOOL) ในระดับภูมิภาค “โรงเรียนปลอดภัยสะอาด ๒๕๖๐”
  - โรงเรียนบ้านคำก้อม ได้ผ่านการประเมินรอบที่สอง “บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย” ปีการศึกษา (๒๕๖๑ – ๒๕๖๓)
  - โรงเรียนบ้านคำก้อม ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โรงเรียนวิถี พุทธ และโรงเรียนสุจริต
  - โรงเรียนบ้านคำก้อม ได้รับรางวัลเกียรติบัตรเหรียญเงิน การคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการช่วยเหลือนักเรียนประถมศึกษา ขนาดกลาง ระดับเขตตรวจราชการที่ ๑๔ ปีการศึกษา ๒๕๖๓

รางวัลเกียรติบัตรเหรียญเงิน รางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประถมศึกษา ขนาดกลาง ระดับเขตตรวจราชการที่ ๑๔ ปีการศึกษา ๒๕๖๓

จากผลของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านคำก้อม โดยอาศัย “คำก้อมโมเดล” แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจในแนวนโยบายการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ความเอาใจใส่ของคณะครู การประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และเหนือสิ่งอื่นใดคือ การให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งของผู้เรียน ส่งผลให้ งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพตามความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะชีวิต ช่วยเหลือตัวเองได้ตามวัย มีความปลอดภัยครอบคลุมทุกด้าน จนสามารถเป็นโรงเรียนต้นแบบในการบริหารจัดการโรงเรียนให้กับหน่วยงานต่าง ๆ สนใจเข้ามาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมตามเกณฑ์ที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของกระบวนการต่อประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของนวัตกรรม (E_๑/E_๒) โดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ E_๑/E_๒ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, ๒๕๕๖:๑๐) หาได้จากสมการ ดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum x}{N} \cdot \frac{A}{A}$$

- เมื่อ E₁ แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
- $\sum x$ แทน คะแนนรวมของแบบประเมินระหว่างการใช้
- A แทน คะแนนเต็มของแบบประเมินทั้งหมด
- N แทน จำนวนนักเรียน

และ

$$E_2 = \frac{\sum F}{N} \cdot \frac{A}{A}$$

- เมื่อ E₂ แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
- $\sum F$ แทน คะแนนรวมของแบบประเมินหลังการใช้

A แทน คะแนนเต็มของแบบประเมินทั้งหมด
N แทน จำนวนนักเรียน

ผลการหาประสิทธิภาพ พบว่า

ตารางที่ ๑ ประสิทธิภาพของนวัตกรรม “ก้อนคำ โมเดล” (E_1/E_2)

จํานวนนักเรียน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)			ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_2)		
๔๖	คะแนนเต็ม เฉลี่ยรวม	คะแนน ร้อยละ	คิดเป็น ร้อยละ (E_1)	คะแนนเต็ม หลังใช้	คะแนน เฉลี่ยรวม หลังใช้	คิดเป็น ร้อยละ (E_2)
๔๖	๒๕	๒๐	๘๑.๘๐	๒๕	๒๓.๐๕	๙๒.๒๐

จากตารางที่ ๑ พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการต่อประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของนวัตกรรม (E_1/E_2) เท่ากับ ๘๑.๘๐/๙๒.๒๐ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงถึงประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

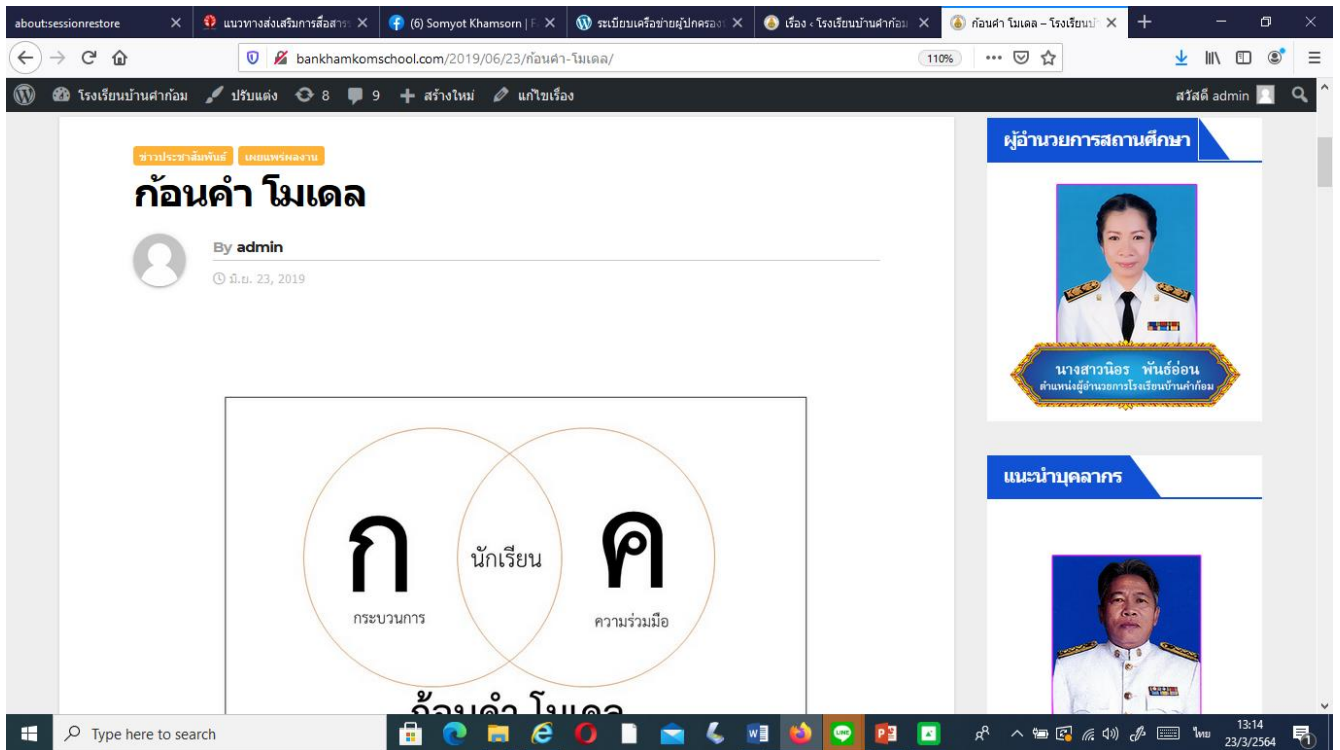
การขยายผลและการเผยแพร่ผลการพัฒนา

การแสดงผลงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับเขตตรวจราชการที่ ๑๔

“BKK NEWS” ซึ่งเป็นเอกสารประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของ โรงเรียนบ้านคำก้อม

แสดงการเผยแพร่ผลงานนวัตกรรมผ่านทางเว็บไซต์ www.bankhamkomschool.com

ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

- ๑.สถานศึกษาควรมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- ๒.สถานศึกษาควรมีคณะกรรมการนิเทศติดตามงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างน้อยเอนละ ๑ ครั้ง
- ๓.ควรมีการประกวดหรือแข่งขันระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นเรียน

จุดเด่น หรือลักษณะพิเศษของผลงานนวัตกรรม คือ “กระบวนการดี มีความร่วมมือ”

- ๑.เป็นนวัตกรรมที่มีลำดับขั้นชัดเจน ง่ายต่อการนำไปใช้ดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- ๒.เป็นนวัตกรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ๓.เป็นนวัตกรรมที่สามารถรับประกันได้ว่านักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครูอย่างน้อย ๑ คน
- ๔.ทำให้นักเรียนมีความพร้อมสำหรับการพัฒนารอบด้าน